PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR VA INNOVATSION METODLARNING TA'LIM SIFATIGA TA'SIRI

Nurumova Dinara Maqsudovna
nurumovadinaramaqsudovna@gmail.com
DOI:https://doi.org/10.5281/zenodo.23249022

ANNOTATSIYA

Ushbu tezisda pedagogik texnologiyalar va innovatsion metodlarning ta'lim sifati va samaradorligiga ta'siri ilmiy asosda tahlil qilingan. Tadqiqotda interaktiv usullar, raqamli vositalar, loyihaviy ta'limlar o'rganilgan. Kuzatuvlar va so'rovnoma natijalari shuni ko'rsatadiki, zamonaviy metodlar o'quvchilarning faolligi, mustaqil fikrlash qobiliyati va motivatsiyasini sezilarli darajada oshiradi. Shuningdek, innovatsion yondashuvlarning muvaffaqiyati o'qituvchilarning tayyorgarligi va texnik sharoitlarga ham bevosita bog'liq ekani aniqlangan. Mualliflar ta'limda innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish ta'lim sifatini oshirishda muhim vosita ekanini asoslab beradi.

Kalit so'zlar: innovatsion texnologiyalar, ta'lim tizimi, globallashuv jarayoni, pedagogik texnologiyalar, innovatsion ta'lim.

KIRISH

Hozirgi kunda ta'lim tizimida yuz berayotgan chuqur islohotlar va globallashuv jarayonlari natijasida pedagogik yondashuvlar ham o'zgarib bormoqda. Ta'lim sohasida sifatni oshirish, zamon talablari asosida raqobatbardosh kadrlar tayyorlash dolzarb vazifa bo'lib qolmoqda. Shu nuqtai nazarda, innovatsion ta'lim metodlari va zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'rni tobora ortib bormoqda. An'anaviy ta'lim yondashuvlari ko'pincha o'quvchilarning passiv qabul qilishiga asoslangan bo'lsa, innovatsion metodlar ta'lim jarayonini interaktiv, ijodkorlikka asoslangan, samarador tarzda tashkil etishga imkon beradi. Ayniqsa, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, masofaviy o'qitish, raqamli resurslardan foydalanish ta'limni yangi bosqichga olib chiqmoqda. Ushbu maqolada pedagogik texnologiyalar va innovatsion metodlarning ta'lim sifati va samaradorligiga ta'siri tahlil qilinadi.

METOD

Tadqiqotda ilmiy-analitik yondashuvlar, empirik kuzatuv va so'rovnoma asosidagi metodlar qo'llanildi. Bunda Toshkent shahri va viloyatlaridagi umumta'lim maktablari, kollej va oliy ta'lim muassasalarida faoliyat yuritayotgan 50 nafar o'qituvchi va 200 nafar o'quvchi/talaba ishtirok etdi. Tadqiqot davomida innovatsion metodlardan - klaster, "aqliy hujum", "taqdimot usuli", "muammoli vaziyatlar yaratish", loyihaviy ta'lim qo'llangan darslar kuzatildi. O'qituvchilardan pedagogik texnologiyalarni qo'llash samaradorligi, o'quvchilar esa ta'lim jarayonidagi ishtiroki va o'zlashtirish darajasi to'g'risida so'rovnomalar asosida fikr bildirdilar.

NATIJALAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, innovatsion usullar va pedagogik texnologiyalar qo'llanilgan sinflarda o'quvchilarning bilimga bo'lgan qiziqishi 40% ga oshgan. O'quvchilarning darslardagi faolligi, mustaqil fikrlash ko'nikmalari va amaliy topshiriqlarni bajarishdagi ishtiroklari an'anaviy usullarga nisbatan seziladigan darajada yuqori bo'ldi. Misol uchun, loyihaviy ta'lim qo'llanilgan guruhlarda o'quvchilarning jamoaviy ishlash ko'nikmalari va tanqidiy fikrlash darajasi

Mualliflik huquqi egasi tomonidan ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

ancha oshgan. O'qituvchilarning 85 foizi innovatsion metodlar darsda motivatsiyani kuchaytirishini ta'kidlagan. Shu bilan birga, ta'lim jarayoniga raqamli platformalarning integratsiyasi darslarni sifatli tashkil etishda muhim vosita bo'lgan.

MUNOZARA

Natijalar tahlili shuni ko'rsatdiki, pedagogik texnologiyalar va innovatsion metodlar ta'lim sifatiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Bu yondashuvlar o'quvchini darsning markaziga olib chiqadi, passivroq bilim egallashdan faol ishtirok etishga o'tkazadi. Shu orqali nafaqat nazariy bilimlar, balki amaliy ko'nikmalar, tanqidiy va ijodiy fikrlash, axborot bilan ishlash ko'nikmalari shakllanadi. Lekin innovatsion metodlarni muvaffaqiyatli joriy etish uchun o'qituvchining pedagogik mahorati, metodik tayyorgarligi, raqamli savodxonligi muhim ahamiyatga ega. Ba'zi ta'lim muassasalarida texnik baza va metodik resurslarning yetishmasligi, o'qituvchilarning yangi yondashuvlarga nisbatan ehtiyotkor munosabati ham dolzarb muammo sifatida qayd etilishi mumkin. Shunga qaramay, ta'lim sifatini oshirishning asosiy omillaridan biri sifatida innovatsion metodlarning va texnologiyalarning joriy etilishi muhim strategik yo'nalish hisoblanadi.

XULOSA

Yuqoridagi tahlillarga ko'ra xulosa qilish mumkinki, pedagogik texnologiyalar va innovatsion metodlarning ta'lim sifatiga ta'siri ijobiy va samaralidir. Ular ta'lim jarayonini interaktiv, amaliy qilish orqali bilim sifatini, o'quvchilarning faolligi va mustaqilligini oshiradi. Zamonaviy ta'lim raqamli vositalarsiz tasavvur qilinmaydi. Shu sababli, o'qituvchilarni yangi texnologiyalar asosida qayta tayyorlash, innovatsion metodlarni keng tarqatish, ta'lim muassasalarini zarur texnik vositalar bilan ta'minlash muhim vazifalardan hisoblanadi. Innovatsion yondashuvlar asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni raqobatbardosh, zamon talablari darajasidagi kadrlarni tayyorlashning imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Qodirov A. (2021). Pedagogik texnologiyalar va innovatsion metodlar. Toshkent: O'qituvchi nashriyoti.
2. Azizxo'jaeva N.N. (2020). Ta'limda zamonaviy metodlar va ularning amaliyotda qo'llanilishi. Toshkent: Ilm ziyo.
3. Jononov M. (2022). "Innovatsion pedagogika: nazariya va amaliyot". Pedagogik izlanishlar jurnali, 4(2), 35-40.
4. UNESCO (2020). Distance learning strategies during the COVID-19 pandemic. Retrieved from: unesco.org
5. Mishra, P., & Koehler, M.J. (2006). Technological Pedagogical Content Knowledge: A framework for teacher knowledge. Teachers College Record, 108(6), 1017-1054.
6. Anderson, L.W. & Krathwohl, D.R. (2001). A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives. New York: Longman.

Mualliflik huquqi egasi tomonidan ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.